

valget, som er enigt med mig, i og for sig ikke have ment, at der just var nogen stor Nødvendighed for at udtale Noget om Misligheder, der skulle have fundet Sted, eller deslige. Naar vi ikke bestomindre have sluttet os til den Indstilling, som foreligger fra Flertallet, og som gaar ud paa en Godkendelse, men tillige gaar ud paa at udtale en Misbilligelse af det Valgtryk, som har fundet Sted paa enkelte Vælgere, har det ganske naturligt sin Grund deri, at vi maatte ønske overfor det Mindretal, som har indstillet, at Valget skulde forkastes, at slutte os til de andre Herrer af Udvalget, som jo maa erkjendes at se paa den foreliggende Sag med mere Moderation og mere i den Retning, som vi maatte anse for at være den rigtige. Men fremdeles er det jo ikke vor Mening at ville bestride, at det er fuldstændig rigtigt, naar det i Almindelighed gjøres gjældende, at det maa anses for at være lidet ønskeligt og heldigt for vor politiske Udvikling, at den store Masse af Befolkningen bliver dragt under et stærkt, for Mange maaftse endog uimodstaeligt Tryk med Hensyn til den Maade, hvorpaa de skulle stemme. Forsaavidt som det nu under benævnte Forhold i en Egn, hvor der har været agiteret stærkt fra begge Sider, vel kan befrygtes, at der kan være øvet et Tryk, som ikke kan billiges, og forsaavidt som der tildels i enkelte Tilfælde har vist sig at have fundet Paavirkning Sted, der overskrider det, som maa anses for ønskeligt, og det, som man kan billige, kunne vi i og for sig ikke have Noget imod, at Folkethinget griber Leiligheden til ved en Udtalelse at give sin Opfattelse af Forholdet tilkjende, og altsaa i alt Fald udtale, hvad der kunde opfattes, saaledes som den ærede Ordfører har sagt, som en Advarsel til Forstjellige om ikke at gaa videre i Retning af Valgtryk, som de have havt Tendens til. Saa meget mindre kunne vi have Noget imod at gaa med til en saadan Advarsel eller, om man vil, Misbilligelse, som det er aabenbart, at en saadan Paamindelse kan have sin gode Betydning baade i den ene og den anden Retning. Jeg har allerede havt Leilighed til kort at berøre, at det er en Wildfarelse, naar man mener, at det Tryk, som Smaafolk have været Gjenstand for, alene skulde komme fra Godseiere eller fra Ciere af store Fabriker, Industrieanlæg eller deslige; det kan ogsaa komme fra Andre. Ikke blot har der under denne Sag været Tale om Tryk fra Gaardmænd og for den

Sags Skyld ogsaa fra Kjøbmænd i Byerne, men under den anden Sag, som vi skulle have til Forhandling efter denne, fremtræder det meget mere tydeligt, at der ved det der omtalte Valg baade er blevet truet med, at Gaardmænd ikke vilde pløje for de Husmænd, som vilde stemme for Høstereandidaten, men at disse Trusler ogsaa ere bleve satte i Værk fra de paagjældende Gaardmænds Side. Den Advarsel eller den Misbilligelse, som vi ville udtale, kan altsaa have sin Adresse til begge Sider, og derfor tror jeg at det kan være ganske heldigt, at den sendes ud i Verden. Det vilde imidlertid som sagt ikke være berettiget at anvende dette Valg til en saadan Advarsels Udsendelse, dersom der ikke forelaa Noget, som vi ikke kunde billige, men jeg har ogsaa paapeget, at der er enkelte Tilfælde, hvor der kunde være Tale derom. Hvad iøvrigt dette Spørgsmaal om Valgtryk angaar, er det min Mening, som jeg allerede har udtalt, at der gives ikke blot store Magerkarle, for at betjene mig af den ærede Ordførers Billede, men ogsaa smaa, og de smaa Magerkarle ere sommetider, efter hvad Erfaringen viser, fuldkommen saa blodtørstige som de store, og navnlig kan det være, at Smaafolk, naar Sagen tages praktisk, ere mere udsatte for at komme under Trykket af de Smaa end af de Store. Iøvrigt skal jeg, da jeg har maattet opholde det ærede Thing saalange, ikke udtale mig yderligere, med Hensyn til, hvad den ærede Ordfører ytrede i sit Foredrag. Det forekommer mig, at der gennem hans Foredrag gik en paafjøllesværdig Bestræbelse for, at denne Sag ikke skulde falde Thinget for kjedeligt. Skulde jeg udtale nogen Kritik, skulde det kun være den, at jeg vilde have ønsket, at han noget mindre, end han gjorde, havde inddraget i sit Foredrag Ting, som maa siges at ligge udenfor Forhørrerne og altsaa udenfor det, som er saa sikkert og bevist, at der derpaa kan bygges. Jeg skal dog ikke nærmere berøre de enkelte Dele deraf, jeg vilde kun ønske, at han blandt Andet ikke havde nævnt en fradøende Mand som en Person, som man kunde sige, var en sand Jesper Olsbux, og jeg tror heller ikke, at hans Fremstilling af, hvad der skulde være passeret ved de saakaldte Korsøriæneres Tog til Slagelse enten var ganske korrekt, eller at han var ganske berettiget til at fremdrage det paa den Maade, som det skete. Det er jo dog ikke Folkethingets Opgave at være Smagsdommer eller at udtale en Mening om,